

Vad Du behöver veta om juridik gällande

Sambolagen

Förklarande texter och exempel på formulär



NetLex.se

Innehåll

Sambolagen 3

- Skillnader i makars och sambors juridiska ställning 3
- Gemensam bostad och bohag enligt sambolagen 4
- Samboavtal och inbördes testamente 5
- Förhållandena under samboendet 5
- Samäganderätt mellan sambor 5
- Begränsningar i rätten att förfoga över egendom 6
- Anmälan att en fastighet är gemensam bostad 6

Bodelning när samboförhållandet upphör 6

- Tidpunkten för bodelning 7
- Föravtal om bodelning 7
- Vad som ska ingå i bodelningen 7
- Värdering av bostad och bohag 7
- Skuldtäckning och andelsberäkning 8
- Fördelning av egendomen - lottläggning 8
- Jämkning vid bodelning, undantag från hälftindelning 10
- Bodelningsförrättare 10
- Rätten att överta den gemensamma bostaden och bohaget 10
- Särskild övertaganderätt av bostad 11
- Samägd bostad eller annan fastighet 11
- Barn 11
- Sambolagen - en falsk trygghet 12

Hjälp när man inte är överens 12

- Familjerådgivning 12
- Samarbetssamtal 13

Formulär

- Avtal om att sambolagen inte ska gälla 14
- Avtal om att sambolagen inte ska gälla viss egendom 14
- Avtal om fördelning av egendomen vid en separation 14
- Avtal om att sambolagen ska gälla vid dödsfall men inte vid separation 14
- Anmälan till inskrivningsmyndigheten att bostad är gemensam 15
- Testamente mellan sambor 15
- Föravtal om bodelning inför separation och bekräftelse om slutlig bodelning efter separationen 16
- Bodelningsavtal efter separation 17
- Uträkning av latent kapitalvinstskatt (tidigare reavinstskatt) 18

Förkortningar och lagar:

FB = Föräldrabalk (1949:381)

ÄB = Ärvdabalk (1958:637)

ÄktB = Äktenskapsbalk (1987:230)

Sambolag (2003:376)

För lagtexter se t.ex. www.riksdagen.se

Copyright © Anima Förlag AB och Christer Sjölund

Texten med exempel på formulär är skriven av advokat Christer Sjölund, Advokatfirman Sjölund AB, Lund, och publicerad av Anima Förlag AB, Box 2059, 220 02 Lund

Texten och exempel på formulär är information som kan behöva kompletteras med yrkesmässig juridisk rådgivning.

Advokatfirman Sjölund AB åtar sig sådan juridisk rådgivning och annan juridisk hjälp, även online, www.sjolund.net

Sambolagen

Sambor enligt sambolagen är två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande. Det spelar ingen roll om de är av samma eller olika kön. Utanför lagen faller förhållanden där t.ex. två vuxna syskon bor tillsammans.

För att ett samboförhållande ska föreligga krävs att parterna lever i ett hetero- eller homosexuellt förhållande. För att betraktas som sambor ska paret vidare ha gemensamt hushåll. Med det menas att parterna ska dela på vardagliga sysslor och utgifter och ha åtminstone viss gemensam ekonomi.

Förbindelsen får inte ha varit alltför kortvarig. Tiden kan variera i det enskilda fallet. Om parternas gemensamma vilja är att deras förhållande ska betraktas som ett samboförhållande bör det vara avgörande. Ett par som bor ihop och har gemensamma barn antas vara sambor. Är ena parten skriven på en annan adress än där paret har sin gemensamma bostad, betraktas de normalt inte som sambor i lagens mening förrän båda är skrivna på samma adress.

Behåller en av samborna sin tidigare bostad efter sammanflyttning kan det tyda på att han eller hon inte har för avsikt att bli sambo. Är paret skrivna på samma adress finns det inte något absolut hinder mot att anse att de blir sambor redan vid sammanflyttningen även om en annan lägenheten behålls.

Sambolagen innehåller framför allt regler om delning av sambors gemensamma bostad och bohag när ett samboförhållande upphör genom separation eller ena sambons död. Den gemensamma bostaden och det gemensamma bohaget kallas *samboegendom*. Lagen innehåller också regler om att en sambo i vissa fall måste ha samtycke av den andra sambon för att kunna förfoga över sin egendom.

Om ett sambopar separerar kan de var för sig begära en bodelning som omfattar deras gemensamma bostad och bohag. Även om bostaden inte är gemensam enligt sambolagen men har använts av båda samborna, kan den sambo som bäst behöver bostaden få överta den från andra sambon.

Bodelning ska också göras om samboförhållandet upphör därför att den ena sambon dör och den efterlevande sambon begär bodelning.

Skillnader i makars och sambors juridiska ställning

Många väljer av olika skäl att vara sambor i stället för att gifta sig. Sambolagen är tänkt att ge ett minimiskydd åt den svagare parten när ett samboförhållande upphör. De som väljer att vara sambor bör tänka på att det finns viktiga skillnader i de lagar som reglerar sambors respektive gifta makars rättigheter och skyldigheter. Särskilt kan nämnas att

- sambor inte har någon underhållsskyldighet mot varandra ens efter ett långvarigt förhållande,
- rätten till bodelning bara gäller bostad och bohag. All annan egendom behåller var och en när samboförhållandet upphör. En sambo har inte någon form av "giftorätt" i t.ex. andra sambons fritidshus, bil, pengar på banken, aktier eller företag,
- sambor har inte någon rätt till arv efter varandra.